

8 класс

«Нохчийн литература» 1-модулан низамехула мах хадоран г1ирсийн паспорт.

Нохчийн литературин хьалхарчу чийрикан талламан болх №1 (сочинени)

Сочинени «Сан дай баьхна юрт»

План

1. Вина юрт, мича 1уьллу, иза муха ю.
2. Юьртан истори, сийлахь меттигаш, г1арабевлла нах.
3. Юьрте болу синхаамаш.

Нохчийн литературин шолг1ачу чийрикан талламан болх № 2(Тест).

1. Сулаев Мохьмад вина а, д1акхелхина а шераш.

1) 1922-1995 ; 2) 1920-1992; 3)1920-1969; 4) 1912-1986

2. Сулаев Мохьмад вина меттиг

1)Г1ойт1а; 2)Олхазар –к1отар; 3) Йоккха Атаг1а; 4)Бено-юрт

3. Сулаев М. «Цавевза доттаг1» стихотворенин турпалхочо дина диканаш билгалдаха.

4. Сулейманов Ахьмад вина а, д1акхелхина а шераш.

1) 1922-1995; 2) 1920-1992; 3)1920-1969 4) 1912-1986

5. Муьлхачу произведенин юкьара ду х1ара мог1анаш?

«Юха а мостаг1ий Баьччалла т1езца

Берзийна готте, Анас д1ах1оьтти

Юха а кьевли д1а Мехкан тур ду х1инца

Хадийна гуо. Даьккхинарг цо!...»

1) «Дег1аста»; 3) «Тимуран тур»;

2) «Лаьмнийн дийцар»; 4) «Кьобьзана».

6. Кхаа дешдекьах лаьттах стопа а йолуш, тохар (ударный слог) хьалхарчу дешдекьана т1ехь делахь, иза ю:

1) ямб; 2) анапест; 3) дактиль; 4) хорей.

7. Сулейманов Ахмадан муълхачу поэми т1ера ду х1ара дешнаш:

*К1ентан яххый, йоь1ан эххый
Ма гойла д1адаьлла де!
Кхана уьш д1адовлуш делахь,
Ца вехаш со тахна ле...*

1) «Дог дохден ц1е»; 2) «Лойша суна»; 3) «Дахаран генаш»; 4) «Ц1ен книга»
я «1еса» поэма.

8. Эдилов Хасмохьмад вина а, д1акхелхина а шераш.

1) 1922-1995 ; 2) 1922-1991; 3) 1920-1969; 4) 1912-1986

9. Халкъан барта кхоллараллина юккье х1ун ца йог1у?

1) кицанаш; 2) х1етал-металш; 3) туьйранаш ; 4) стихотворенеш.

10. Нохчийн яздархочо Эдилов Мохьмада язйина:

1) «Лаьмнийн дийцар», 2) «Цавевза доттаг1»; 3) «Дахаран генаш»; 4) «Сий
делахь, латта».

Нохчийн литературин кхоалг1ачу чийрикан талламан болх № 3 (Тест).

3. Арсанукаев Шайхи вина а, д1акхелхина а шераш:

1) 1922-1995 ; 2) 1920-1992; 3) 1930-2012; 4) 1912-1986

**2. Ш. Арсанукаевн «Тимуран тур» поэми т1ехь толам кьовсуш леттарг
мила ву?**

1) Борзаб1аьрг; 2) Чаку 3) Бахьадур; 4) Бахьаг.

3. Муълхачу авторан, муълхачу произведени т1ера ду х1ара дешнаш:

**«...И даь1ахкаш – шовзткье доьалг1ачу шарахь Казахстанехь кхелхинчу
кхуьнан доьзалан яра, шен махкахь д1айохка ц1а яхьаш... Да, нана, зуда,
к1ант,йо1».**

1) Дадашевн «Дайна бер»; 2) С.-Хь. Нунуевн «Лазийна шовда»;
3) С. Яшуркаевн «Маьрк1аж-бодан т1ехь к1айн хьобкх»; 4) М. Ахмадовн
«Мохк бегийча».

4. Стихотворенин мог1анийн чаккхенаш цхьана екаш хилча олу :

1) строфа ; 2) ритм; 3) эпитет ; 4) байт.

5. Сатуев Хьусайн вина а, д1акхелхина а шераш:

1) 1922-1995 ; 2) 1920-1992; 3) 1930-2012; 4) 1935-1995

6. Мила ву х1окху дешнийн автор?

... Мацца а, б1аьргаина

Ца гучу дукъ т1е

Даг чуьра йовхо д1а

Т1аьххьара хьош,

Сайн некъан беза мохъ

Бихкина букъ т1е,

Сайн метта лела ас

Дуьтур хьо, Дош.

1) Сулейманов А.; 2) Арсанукаев Ш.; 3) Хасбулатов Я.; 4) Бексултанов М.

7. Дустар схъа а карадай, к1ел сиз хъакха:

Болатан туьрах суйнаш санна.

Керла мехкаш лъьцуш схъа,

Дуьне ма-дду уьш баьржира

Дайн кхерч тесна, гена д1а.

8. «Нашхахъ» стихотворенин автор мила ву?

1) Хасбулатов Я.; 2) Бексултанов М.; 3) Сатуев Хь.; 4) Сулаев М.

9. Бесултанов Муса вина юрт

1) 1алхан-юрт; 2) Олхазар-к1отар; 3) Йоккха Атаг1а.

10. Билгалдаьхна дешнаш муьлха къамелан дакъа ду?

Наггахъ, т1ехъа тосий ворта,

Кхуссу:

- Сихо! Же!Же!Же!

Иштта кхочу д1а ши доттаг1,

Ц1е тиллинчу Лун-ирзе.

1) Т1едерзар; 2) Айдардош; 3) Юкъадало дош.

Нохчийн литературин йоьалг1ачу чийрикан талламан болх №4 (Тест).

1. Ахмадов Муса вина шо:

1) 1942 2) 1956 3) 1963

2. Язъян волавелла шо:

1) 1967 2) 1981 3) 1970

3. Муьлхачу журналан коьрта редактор ву Ахмадов Муса:

1) «Вайнах» 2) «Орга» 3) «Стела1ад»

4. Хенан латтамаш билгалбаха :

*Дег1аста, Дег1аста...
Вала да воцуш,
Хьо б1арзъелла хыйзачу,
Хъан к1ентий обгучу
Добхначу дийнахъ,
Шайн берийн хъарамчу
Рицкъанехъ кхехкаш,
Тхан наной хъан къина
Боблхучу дийнахъ,
Дала ларйойла хьо,
Тхан Нана-Дег1аста.*

5. «Дег1аста» стихотворенин автор мила ву

- 1) Бексултанов М. 2) Бисултанов А. 3) Ахмадов М.

6. Муълхачу авторан, муълхачу произведени т1ера ду х1ара дешнаш:

*« Веза хилла волу Дела, ворх1е латта а, ворх1е стигал а кхоъллинарг, массо
х1ума ган а, тидам бан а ницкъкхочург, адамашна рицкъ даккха аренаш,
локхалла гайта лаъмнаш кхоъллинарг, экханна хъаннаш, ч1ерана х1ордаш
лерионарг, Хъуна бу-кха хастам а, шукру а.»*

- 1) Дадашевн «Дайна бер»;
2) М. Ахмадовн «Боч1а».
3) С. Яшуркаевн «Маърк1аж-бодан т1ехъ к1айн хьоькх»;
4) М. Ахмадовн «Лабтта т1ехъ лаъмнаш а х1иттош».

7. Жарадат, Забу, Хелисат, Курбика- х1ара дийцаран турпалхой муълхачу произведени юккъера бу?

- 1) Бадугев С. «Олдам»;
2) Ахмадов М «Боч1а».
3) Хамидов 1.-Хъ. «Д1а-коч, схъа-коч»

8. «Дарцан буса» поэма язйина:

- 1) Ямлихан Хасбулатов; 2) 1алвади Шайхиев; 3) Ахьмад Сулейманов.

9. Стихотворенин могланийн чаккхенаш цхъана екаш хилча олу :

- 1) строфа ; 2) ритм; 3) эпитет ; 4) байт.

10. «СИЙ ДЕЛАХЪ, ЛАТТА!» стихотворенин автор мила ву?

- 1) Арсанукаев Ш.; 2) Шайхиев 1.; 3) Эдилов Х.

